

Na ostale tropine ali drozgo se zopet nalije druga, tretja sladkorna tekočina kakor prvo-krat; več ko trikrat pa ne, ker so tropine po trikratnem nalivu zadosti že izlužene. Kdor hoče prav dobro vino doseči, pomeša enakomerno vsak naliv s prvim naravnim moštom in s prešnikom, ako je še posebej prešal. Lahko se tudi vsi trije nalivi ob enim s prvotnim moštom in prešnikom pomešajo.

Kakošen sladkor gre za to rabiti? Najboljši je grozdni sladkor (Traubenzucker), ki se ravno zato tako imenuje, ker je prav iz onih delov sestavljen kakor sladkor v grozdju. Edino le vodene snove (Wassergehalt) ima 15—17 % v sebi, za kolikor se, kdor to hoče, sladkorja več vzame. Cent tega sladkorja stane 14—30 gld. in se dobiva v Klosterneuburgu iz prve roke (Wein-Commissionsgeschäft). — Dotle je segal poduk o petiotiziranju v preteklem letniku; za naprej ima zopet besedo naš gospod sodelalec.

Dopisi.

Iz Črešnic, 5. januarja. (Novo leto v obnovljeni cerkvi.) Zavoljo prijaznega kraja in posebne gostoljubnosti prejšnjega g. župnika L. Trafenika in zdajšnjega g. J. Črnoše se tujei že od davnega časa radi v Črešnicah shajajo, v prijateljskem društvu razveseljujejo. — O novem letu pridem tudi jez obiskat svojega prijatelja in najdem vse pri starem; ko pa tamošnje cerkev obiščem, se koj razveselim, ker jo najdem čisto prenovljeno. Mariji posvečena cerkev ima po ustnem poročilu svoj začetek od oglejskih patriarhov, katerih eden je tukaj majhno kapelo pozidati dal. Presbiterij res kaže umetniško staro delo v gotičnem slogu; druga stavba pa je poznejših let. Tukajšni prebivalci niso bogati in njih fara ima hudi uri izpostavljeno lego, tako da je srečno tisto leto, v katerem toča njih pridelkov ne zadene. Zato je toliko več vredno, da se je po velikem prizadevanju zdajšnjega g. župnika posrečilo blizu 3000 gld. že nabrati in začeto delo dokončati. Prvi dar so vložili z 200 gld. na prošnjo farnega predstojništva svetli cesar Ferdinand; drugo so dali farani in dobrotniki. Pozlačenje altarjev in drugo cerkveno delo izvršil je g. Fr. Fantoni, mlajši dveh, na Slovenskem že dovolj znanih bratov, in reči se mora, da je svoje delo tako dobro dokončal, da se sme vsem priporočiti, ki cerkvenih del imajo. Podobe sicer niso nove, ker so prejšnje za vsem lepe in nekatere celo umetnijske vrednosti, ki so gotovo tu sem prišle iz žižjega kloštra, potem ko so menihe za Jožefa II. pregnali. — Sv. Martina den pret. leta bil je slovesen za črešniško faro, ker so altarji po domačem č. g. dekanu Juvaničiču, križevi pot pa po preč. g. Rozmanu, patronu te fare, posvečeni bili. — Cestitati moramo k novemu letu g. župniku in

vsem faranom, da so za svoje res velike žertve veselja dočakali ter novo leto 1873 v lepo obnovljeni cerkvi obhajali, prepričani, da si bodo še drugih lepih reči omislili v čast Marije, ktera ima pomenljiv latinski napis na velikem altarji: „Sem, kar sem bila — namreč devica; nisem bila, kar sem — namreč mati Jezusova“.

n. — Iz Konjic, 12. pros. — V zadnjem dopisu iz Konjic („Sl. Gosp. št. 2.") naj se bere namesto „5 meric“ 5 bokalov in dalje, namesto: „Če merico“, če „bokala“ pšenice ali mošta po 10 kr. cenimo, bi bila cela Jurjeva bernja na leto dvakrat 50 kr. ali 1 gld. vredna.

Te dni smo dobili v roke zapisnik 17. seje štajarsk. deželnega zbora od 4. grudna l. l. Zdaj Ptujski nemškutarji lahko berejo žarke resnice, katere jim je naš vrli poslanec g. Herman zaradi realgimnazije povedal. Kaj pomaga, da je na Ljubnem nekoliko šolarjev menj kakor na Ptujem; naj pa vsak premisli, da je Ptujski okraj manjši od Ljubenskega, pa šteje na manjšem prostoru dvakrat toliko prebivalcev in še več kakor Ljubenski. Naj dalje pomislijo, da so vojaške komisije že zdavno preračunile, da zamorejo slovenskih vojšakov 20 % več odbrati, kakor nemških. Naj toraj premislijo, koliko bolj da smo Slovenci za srednje in višje šole vneti, kakor nemški kmetje. Celi razgovor o Ptujski gimnaziji je pa zopet slovenske Stajarce podučil, da od graškega deželnega zbora zastonj enakopravnosti pričakujemo. Kakor jim bolj sodi, tako pa postavte tolmačijo.

Prošnja konjiškega kat. pol. društva, da se odstranijo okrajni zastopi, je deželni zbor deželnemu odboru prepustil, naj se na-njo ozira, kadar se bode občinska postava predelala. Bl. g. poslanec Herman je tirjal, naj se deželnemu zboru naznanijo številke, ktere kažejo, kako krivična da je ta postava našim kmetom; ali ustavaki takojšnih resnic radi ne čujejo, zato se enakih prošinj radi hitro znebijo. Vendar ta izgled naj bi druga društva spodbujal, da za časa zborovanja deželnih zborov prošenj določiljati ne nehajo. Na vrsto vendar priti morajo, in tako saj pokažemo, da živimo.

Iz Slatine, 7. jan. — Našo rajsko Slatino so hteli judom izdati, pa za zdaj jim je še spodletela. Vse je po Slatini in okolici veselo, da ta bisser slov. Stajera ne pride še izvoljenemu ljudstvu v nenasiljivo vrečo — kar bi tudi za upravnike dežele naše bila neizbrisljiva sramota. Par milijonov za Slatino bila bi dežela kmalu in Bog si vedi za kaj potrošila, izvirek prelepega letnega dobička, ki ga kislva voda daje, pa bi za vselej tekel le tujcem v mošnjo.

Najbolj pa so se mučili in putili za prodajo Slatine gp. inšpektor Dr. Schüller sami. Ta gospod je daleč iz Nemčije rojen in ne zna niti enega glasu slovenskega; kako češ tirjati od njega, da bi gorko ljubil našo domovino alj celo Sloven-

ce, da si je ravno sredi njih že lepo število tisočev prihranilo. Mislim, da po ovej strani ljudstveno tudi zato če dalje revniše postaja in si opomoči ne more, ker po drugej strani ogromno narašča število taci, kateri menijo, da ves svet in vsi narodi na njem niso nič drugega, nego velika dnarna miza bogato pokrita le samo za nje. Najdejo pa tudi vse podpore pri nas, da se za gosposko mizo masnih služeb lahko vsedejo, ker imamo — nemško deželno gosposko.

Tudi na Slatino dobimo železnico. Pa veste rojaki, kje da bi dnarni možje najrajši odkazali železno pot lukamatiju? Malo da ne pri velikih dverih križevske farne cerkve notri, in preko velikega oltarja skozi vunkaj tje doli naprej. Le malo sežnjev štrije cerkvenega kapa so jo izmerili. Ravno kar so si farmani z velikimi žertvami novo krasno romansko hišo božjo postavili, ki jih stane do zdaj že nad 45.000 for. — Nekaj poštnih, in posebno še težkih vlakov z blagom tik cerkve, in — skoro bi rekel — drzno postavljeni, veliki božji hram — je na tleh! —

Pa kaj je liberalnemu svetu farna cerkev, ko pa vidimo, kako da na vso silo hoče povoziti celó naj veličastnišo stavbo božjo na zemlji, sv. kat. cerkev! Pa naše fare patron so svitli cesar, ki jo bodo gotovo varovali; Križevljani bodo pa tudi še več nego eno spregovorili, preden se bo ondi za železnico kopalo.

Iz breškega okraja 4. pros. Ker so Brežice le majhno mestice, so tudi prigodki in tedaj tudi poročila o njih bolj majhne, takóle „malopurgarske“ baže. Politiških novost tukaj drugih ne vem, kakor je ta, da se hoče, kakor se čuje, poslanec Janeschitz poslanstva odpovedati. Ne dvomim, da bo mož beseda ostal, kajti je on vedno še pošten kristijan, kteremu menda liberalizem že zdavno preseda. Govoril je tudi že preteklo jesen, da mu ustavaška, Slovincem sovražna pritiklina nič kaj ne ugaja. Mož poštenjak še utegne sprediti, kako krivo da je ravnal, ko je nemčurjem za metlo služil, s katero so razumnega poslanca prejšnjega iz okraja pomesli. Narodnjaki, pripravite se toraj za čas na novo volitev!

Kaj pa je z okrajno založnico? utegne vprašati „Gospodar“, kateri jo je sprožil in že večkrat živo priporočal. Čakamo in čakamo, da bode g. dr. Srebre začasni odbor sklical v posvêt za stran pravil; želimo in prosimo, da se to nemudoma zgodi, kajti odlašanje je velika zguba za naše gospodarstvene koristi.

Slednjič še nekaj. Razen kupčije ima človek tudi še iz drugega ozira korist, če včasih v Brežice poluka. Zvedli smo, da so se meščanje v dva tabora razcepili. Eni hočejo „Theaterverein“, drugi pa „Sängerverein“. Obe stranki ste složne le v tem, da ste nemčurški od nog do temena. Radi bil le vedli, kateri glediščin direktor bi hotel tu sem pripeljati svojo družbo, da breški gospódi igra? Menda

bo najbolj praktično, da ostanejo Breščanje „parterre“ brez gledišča.

Za poduk in kratek čas.

Začetek krščanstva na Slovenskem.

III.

Prav ob istem času, ko sv. Marka v Akvilejo, t. j. blizu 63. leta po Kr., pošlje sv. Peter sv. Andronika, ki je že bil učenec Kristusov, (Rim. 16, 7.) v Sirmijo, v Salono na Dalmatinskem pa sv. Domnija. O njunem delovanju nam pa nič posebnega znano ni, samo iz tega, da ste Sirmij in Salona od tistihmal znameniti mesti krščanstva, smemo soditi, da ni bilo brez vspeha.

V Lavreak, kar je prav verjetno, so luč sv. vere odpuščeni vojščaki, ki so v rimski vojski bili kristijani postali, prinesli. Poleg drugih, starih poročil bi pa bil to apostolski učenec, sv. Siv, škof v Paviji, prvi storil, sicer pa se kmalu nazaj v svojo škofijo vrnil. Toliko pa je gotovo, da je ob koncu 2. in v 3. stoletji seme sv. vere ondi že zasejano bilo in mrtvo ni ostalo, kajti v Lavreaku je bila od istih časov naprej, dokler ga divji narod Avarovni razdejal, znamenita škofija, od koder so na vse strani šli oznanjevalci sv. evangelja. In če še povemo, da je celó sv. Peter že gre staremu poročilu vera, obhodil nekoliko naše slovenske zemlje in je sv. apostol Pavel precej blizu do nas došel, menim, da po vsej pravici rečemo, da je že od apostolskih časov sem sv. krščanska vera v slovenskih pokrajinah bila.

Pa kakor drugod, tudi v naših krajih ni bilo brez zaprek; navstalo je preganjanje vernih. Videli smo že, da je v Akvileji tekla krv nekaterih devic in sv. Hermagore za sveto vero; blizu leta 90 se še jim v istem mestu pridruži sv. škof Hilarij, sv. Tacijan levit in mnogo drugih.

V Noriku pa, kar nam je še bolj blizu, je prejel sv. Maksimilian, Lavreaški škof, mučeniško krono. Ni mu bilo zadosti, da se je v okolji njegove škofije sv. vera zmirom bolj širila, rad bi še svoj rojstni kraj Celje bil sv. veri pridobil, pa našel je pri svojih rojakih ne vemo, koliko uspeha, našel je le smrt leta 284. Tudi v Sirmiji je ondašnji škof sv. Irenej za sveto vero bil ob glavo dejan in v Savo vržen ob času cesarja Dioklecijana.

Vendar pa je vse to preganjanje, kakor drugod, tudi v téh krajih le malo izdalo; temu so priča nove škofije, ki so ravno ob času preganjanja nastale: v Emoni, v Petoviji (v Petuji) in Siseiji (v Sisku); kaže tudi veliko število kriščanskih mučencev, katerih imena so zapisana; koliko pa jih je isto smrt storilo, katerih ne vemo! V Petuji je prvi škof bil sv. Viktorin, mož toliko učen, da je več bukev sv. pisma razloženih zapustil, in toliko svet, da je vero, katero je oznanjeval, s svojo krvjo potrdil l. 303; v Siseiji pa sv. Kvirin.